سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۰، خرداد ۱۴۰۰، ۲۵۸-۲۵۷

همکاری در پژوهش‌های علوم سلامت
Collaboration in Health Research

محسن رضائیان[۱]
M. Rezaeian

همکاری (Collaboration) در پژوهش‌های علوم سلامت، جزء ضروری برای به موفقیت رسیدن چنین پژوهش‌هایی است. قبلاً در یکی از سخنان سردبیری مجله دانشگاه به مقالاتی اشاره کردیم که ممکن است تعداد نویسندگان آن‌ها تا هزار نفر هم بالا رفته چرا که بر اساس شبکه وسیعی از همکاری‌های بین‌المللی به انجام رسیده و چاپ شده‌اند [۱].

راتکوف Rutkove در فصل سیزدهم از کتاب خود، همکاری را به موقعیتی اطلاق می‌کند که دو همتا (Peer) برای انجام یک پژوهش، با هم‌دیگر مشارکت می‌نمایند. بنابراین، رابطه بین استاد و دانشجو و یا دستیار پژوهش با پژوهشگر ارشد، در قالب تعریف چنین همکاریی نمی‌گنجد. راتکوف معتقد است بر اساس این تعریف، سه نوع همکاری به شرح زیر قابل رخ دادن است. نخست، همکاری شما در موضوع پژوهشی مورد علاقه‌تان با یک نفر همکار هم رشته از دانشگاه و یا محل خدمت خودتان. دوم، همکاری شما در موضوع پژوهشی مورد علاقه‌تان با یک نفر همکار هم رشته از سایر دانشگاه‌ها. سوم، همکاری شما با یک نفر همکار غیر هم رشته پیرامون یک موضوع پژوهشی خاص [۲].

راتکوف هم‌چنین، اعلام می‌دارد که اگر چه هر سه نوع همکاری بسیار ضروری است، اما همکاری نوع سوم است که می‌تواند نتایج شگرفی را از خود بر جای بگذارد. برای مثال، وی به همکاری خودش به عنوان یک محقق علوم سلامت با برخی از اساتید انستیتو تکنولوژی ماساچوست The Massachusetts Institute of Technology (MIT) اشاره می‌کند و این‌که چگونه تفاوت در بین دیدگاه‌ها و روش‌های دانشمندان یک انستیتو تکنولوژی با دانشمندان علوم سلامت، می‌تواند به دستاوردهای علمی مهمی بینجامد [۲].

راقم این سطور نیز در این سخن سردبیری، به ضرورت انجام همکاری در پژوهش‌های علوم سلامت به ویژه همکاری‌هایی که از مرزهای یک کشور فراتر رفته و دانشمندان از کشورهای مختلف و با تخصص‌های مختلف را گرد هم می‌آورد، تأکید می‌نماید. از آنجایی‌که مشکلات مربوط به سلامت چند بعدی بوده و نیازمند بررسی‌های همه جانبه از دیدگاه‌های مختلف و فرهنگ‌های مختلف می‌باشد، از همین‌رو، همکاری‌های بین‌المللی می‌تواند پاسخ‌هایی دقیق‌تر به مشکلات سلامت جامعه را ارائه نماید [۳].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.3.9.3]
[DOI: 10.52547/jrums.20.3.257]

برای نمونه، به منظور بررسی علمی تأثیرات عالمگیری کووید-۱۹ بر روی رفتارهای خودکشی، گروهی با عنوان همکاری پژوهشی بین المللی پیشگیری از خودکشی کوید-۱۹ International COVID- 19 Suicide Prevention Research Collaboration (ICSPRC) تشکیل شده است. این گروه بین‌المللی از دانشمندان جهان، تا کنون نتایج همکاری‌های خود را در دو نشریه معتبر به چاپ رسانیده که مورد استقبال گسترده سایر محققین علوم سلامت قرار گرفته است [۵-۴].

References

[1] Rezaeian M. An Introduction to Hyper-authorship Phenomenon, *JRUMS* 2021; 20 (1):1-2.

[2] Rutkove SB. Biomedical research: An Insider's guide. Springer 2016.

[3] Rezaeian, M. How to become a professor in epidemiology. *JOHE* 2017; 6 (4): 240-2.

[4] Gunnell D, Appleby L, Arensman E, Hawton K, John A, Kapur N, et al. Suicide risk and prevention during the COVID-19 pandemic. *Lancet Psychiatry* 2020; 7: 468–71.

[5] Niederkrotenthaler T, Gunnell D, Arensman E, Pirkis J, Appleby L, Hawton K, et al. Suicide research, prevention, and COVID-19. *Crisis* 2020; 14: 321–30.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.3.9.3]

[DOI: 10.52547/jrums.20.3.257]